

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Ο ΣΧΟΛΙΑΣΤΗΣ ΤΟΥ ΥΨΕΝ

Με είχε παρακαλέσει ν' ακούσω τὴ μελέτη του. Ἀφοῦ μοῦ διάβασε καμμιὰ πενήντα-ριά σελίδες, τὸν ἐσταμάτησα καὶ τοῦ εἶπα:

— Τί νὰ σοῦ πῶ! Ἐγὼ μὴ πεποίησι πῶς κί ὁ Ἰψεν ἐπλάκωσε...

— Πῶς ἐπλάκωσε;

— Ὡπως παιδιῶνουν ὅλα τὰ πράγματα καὶ ὅλες οἱ ἰδέες, ὅτιν δὲν πρόκειται οὔτε στὸ γέννημαί των, οὔτε μετ' αὐτὸ, νὰ ζήσουν.

— Πῶς νὰ ζήσουν;

— Βέβαια!—μέσ' αὐτὴ τὴ χώρα τοῦ θανάτου εἶνε ἀποχωρημένος ἐκεῖνος ποῦ ἡ γωνίη ζεῖται, νὰ ἐξυπνῇ καὶ πῶς ἐννοεῖ τὴ ζωὴ... Ὡ! ἐδῶ ὅλοι ἔχουμε ἰδέες περὶ ζωῆς, καὶ μόνο τὴ ζωὴ δὲν ἔχουμε.—Πῶς νὰ ζήσουν; Ἀπαράλλαχτα ὥπως ζῇ ἓνα λουλούδι ὅταν μὲ τὸ χορὸν τοῦ, μὲ τὴ μυρουδιά του, τραβάει στὸ μέρος τοῦ κάθε ἀνθρώπου ποῦ ἔχει τὴν αἰσθησὶ τῆς ἀσφοδύσεως.—Καὶ ἐκεῖνο ποῦ βλέπω ἐγὼ σήμερον εἶνε ὅτι τοῦτο μᾶς λείπει ἡ αἰσθησις αὐτὴ ὥστε δὲν μπορούμε νὰ μυρυσθῶμε τὰ δικὰ μας λουλούδια, ὅχι τὰ ξένα, ὅταν μάλιστα τὰ ξένα εἶνε κί ἀπὸ πολὺ μακριά.—Ἐ! σκληροστέ μου... Ὁ Ἰψεν ἐπλάκωσε... καὶ μάλιστα ἐπλάκωσε, προτὶν καινοφρονεῖται...

Ὁ φίλος μου—ἓνας μικροφιλόδοξος καὶ γεμάτος ἀπὸ γαλλικοῦς προλόγους—φαίνεται ὅτι δυσαρκετοῦν, γιατί ἐκείσε τὸ τετράδιο τῆς κερδοσκοπικῆς μελέτης του καὶ μοῦ εἶπε μ' ἓνα τρόπο εἰρωνικό, ὥπως ἔμαθε ἀπὸ τὸ δάσκαλό του, τὸν κ. Κουρτίου:

— Πλάκωσε; Ἀμ τότε ποῖν νὰ πάρωμε;

— Μὰ σὲ σὴν φιδερός, φίλε μου, νὰ μ' ἀναγκάσῃς νὰ πείσωμαι ἂν πρέπει ν' ἀπαντήσω... Ὡ νὰ μοῦ ζήσης! μπαράνι μου!... μεταπολεστικὴ χαρτί μὲ τὴν οὐκ!... Ποῖν νὰ πάρωμε!

Καὶ ποῦ ἀφίνεις τὰ πράγματα; Τὰ πράγματα ποῦ ἔρχονται καὶ σ' ἀγκαλιάζουν κί θε σ' ἰγμὴ καὶ σοῦ δείχνουν μὲ τὴν Ἀλάβεια τοῦς τὸ δρόμο σου; Ἐξώ-λφισες λοιπὸν μὲ τὸ περιβάλλον σου, ὥστε νὰ ξανοίγῃς σὲ ἕστη ποῦ ἀπαιτοῦν τὴν ἐλευθερίαν σου γιὰ νὰ τὰ κατακτήσῃς; Μὲ τὸ νὰ παρὰδεῖσαι ὅτι ὁ Ἰψεν ἔγραψεν ἀριστουργήματα, πῆι, τέλειωσε; Κί ὅταν ἡ πραγματικὴ σου ζωὴ εἶνε μὴ ἐντελὴς ἀρνησι βλῶν αὐτῶν τῶν ἀριστουργημάτων, κατὰ τί εἶνε ἀκόμη ἔργα τοῦ Ἰψεν; Δὲ μὲ μέλλει μένα ἂν σὲ ἀτομικῶς εἶσαι ὁ μόνος ὑπεύθυνος—ἐγὼ δὲ ζητῶ ὑπευθύνους.—Ἐγὼ ἐξετάζω ἀπὸ ποῦ ἀπορρέει ἡ κατὰστασις καὶ ἡ εὐθύνη, τὴν αἰτία θέλω νὰ χτυπήσω.— Καὶ ἐνόςφῃ

κατάστασις μ' ὀδηγᾷ σὲ κακὴν αἰτία, ὅπου κί ἂν εἶνε, ὀφείλω νὰ τὴ χτυπήσω. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ αἰτία τῆς ἀρρώστιας μου, μπορεῖ νᾶναι ὁ Χριστὸς, ὁ Ἰψεν, ἐγὼ—ὑπάρχει πειὸ πολὺ ἀπὸ τὸ νὰ εἶμαι ἐγὼ;—ἀρα πρέπει νὰ-χίσω τὰ κλάμματα καὶ γεμάτος ἀπὸ σεβασμὸ—τρανὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἀρρώστιας—ν' ἀπο-νραβιχτῶ στὴ γωνιά ὅπου βάζωμε τὸν τενεκὲ μὲ τὰ σκουπίδια; Γιατί ἀποβαίγουμε τὴ δη-μιουργία τῶν περιστάσεων; Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ κινῆμα εἶνε πικρὸ, ἡ τὸ νιστέρι πονεῖ, πρέπει ν' ἀφήσωμε τὸν πυρετὸ στὴν ἀνά-πτυξί του καὶ τὸ σάπιο στὴ σαπίλα του; Κανείς, θεέ μου! δὲ συλλογίζεται πῶς αὐτὸ δὲν εἶνε ζωὴ; πῶς θὰ πεθάνουμε; Πές μου, τί σ' ὀφείλει ἑσένα ἡ θεωρία τοῦ Μπράντ, τοῦ Σόλνερ, τοῦ Στόκμαν, ὅταν οἱ δικές σου περιστάσεις, ἡ πραγματικότης σου ἀπαιτεῖ τὸ ἀντίθετο ἀπ' ὅ,τι σοῦ λένε οἱ ἀνω-τέρω ἰδεολόγοι; Πῶς κατωρθώσες νὰ νοιώσῃς ὅτι πρέπει νὰ ἐψωθῇς στὰ δικὰ τοῦς χέρια, καὶ δὲ μπόρῃς νὰ αἰστανθῇς πῶς τὸ δικό σου σκέψιμο θὰ ἔχη ὡς ἀντί-κτυπο, ὡς ἀρχὴ μεγάλων ἀποτελεσμάτων, τὸ ἀναισθητικὸν ἄλλων γεννημένων στήν ἐποχὴ των;

Ἐμεῖς δὲνεῖμαστε στήν ἐποχὴ μας. Αὐτὸ ξέρε το δὲν ἀπέχοι καὶ πολὺ ἀπὸ τὰ χροῖνα τῶν πατέρων μας, μολαταῦτα νὰ ἴσαι βέβαιος πῶς τίποτε δὲν ὑπάρχει συνδετικὸ μεταξὺ μας...

Ἀφοῦ λοιπὸν κί ἔτυχε νὰ χωρισθῶμε (ἔτσι τοῦλάχιστον θέλωμε νὰ νομίζουμε) καὶ γιὰ πάντα ἀπὸ τὸ παλὸν τὸ σπῖτι, γιατί δὲν κυττάζει καθένας μας νὰ δουλέψῃ—φαντά-ζομαι μὲ τί κατσούφισμα ὁ ἀκουστικὸς ἡ λέξη...—Ὡ! ἐλευθερία dolce far niente!—Ὡ! νὰ δου-λέψῃς γιὰ τὸ νέο τὸ σπῖτι;

Ἀφοῦ δὲ μπορούμε—καὶ δὲν πρέπει—νὰ ξαναγυρίσωμε στὸ παλὸν, ποῖς λόγος νὰ τοιγυρᾶμε σὰν τοῦς Ἑβραίους ἀπὸ πολιτεία σὲ πολιτεία;

Κί ὅμως... Κί ὅμως... τώρα θιγῆμαι τον Ἄϊνε: Ὁ ἄνεμος βουίζει ἀκόμη, τὰ κύματα ἐξακολουθοῦν τὸ κυνῆγι τους, ὅλα ἐξακο-λουθοῦν κί ὅμως ἓνας νέος τραλλὸς, περιμένει ἀπάντησιν!

Ο ΠΟΡΤΙΕΡΗΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

γνωστοποιεῖ

ὅτι κατετέθη παρ' αὐτῇ τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 26 τοκομεριδίου τοῦ ἐκ φρ. 89,875,000. Ἑθνικοῦ Δανείου (1890) ὅσο (Σιδηροδρόμου Πειραιῶς-Λαρίσης) πληρω-τέου πρὸς φρ. χρ. 4,50 ἀπὸ τῆς 2)15 πρὸς φρ. 10000.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13)26 Μαΐου 1903

(Ἐκ τοῦ Γραφείου)

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Σ' ἓναν ἦχο γλυκὸ, μυστικὸ,
πῶς τὰ φύλλα σκορποῦν τὸν δειντῶν
στῆς Δρυάδας τὴ θάλην,
τραγοῦδια ἀπ' ἀνέγγιχτα χεῖλια μποροῦν
τῆς ψυχῆς σου τὰ κάλλη νὰ εἰποῦν,
σ' ἓναν τόνο γλυκὸ, μυστικὸ,
ποῦ σκορποῦν τὰ νερά τῶν πηγῶν
στῆς Νερῶδας τὴ θάλην;

Κί ἂν ὁ Πόνος μονάχα σφίχῃ,
σὰ δύο στάλας καθόριες νεροῦ,
τῆς ψυχῆς μας ἐνώνει,
τραγοῦδια χαρὸς γιὰ τα σὲ πῶς θὰ εἰπῶ,
— ὁ θαυμάσιος ψυχῆς μυστικὸ —
ποῦ μονάχα ὁ Πόνος σφίχῃ
σὰ δύο στάλας καθόριες νεροῦ
τῆς ψυχῆς μας ἐνώνει;

ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΖΙΑΣ

ΝΕΑ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3η Μαΐου 1903

Κύριε,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω Ὑμῖν ὅτι δυνάμει συμβολαίου γεννημένου ἐνώπιον τοῦ συμ-βολαιογράφου Ἀθηῶν Ἰωάννου Α. Γαϊτάνου, ἀντίγραφον τοῦ ὁποῦ κατετέθη ἤδη εἰς τὸ ἐν-ταῦθα Ἐμποροδικεῖον, ἱερῶς ἐνταῦθα, δι' ἰδίων ἐμοῦ κεφαλαίων καὶ δι' ἐτερορρύθμου συνετα-ρισμοῦ μετ' ἄλλων κεφαλαιούχων Ἐταίριαν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν:

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΑΙΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ Σας

ἥτις θέλει ἀτχοληθῇ εἰς παντὸς εἶδους τραπε-ζικὰς ἐργασίας.

Ἐδελπιστῶν δὲ θέλετε μὲ τιμῆται διὰ τῆς ὑμετέρας ἐμπιστοσύνης σὰς παρακαλῶ νὰ λά-βητε σημειῶσιν τῆς ὑπογραφῆς μου.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ε. ΠΑΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ

ΓΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΧΑΤΖΙΚΩΣΤΑ

Προκήρυξις μειοδοσίας

Ἐκτιθενται εἰς μειοδοτικὴν δημοπρασίαν πάντα τὰ εἶδη τοῦ παντοπωλείου, λαχανοπωλείου, κρεω-πωλείου καὶ ἀρτοποιείου τ' ἀναγκαζοῦντα εἰς τὸ Ὄργανοτροφεῖον Χατζηκώστα, ὡς καὶ ἡ καύσιμος ὕλη πρὸς χρῆσιν αὐτοῦ.

Τῶν ὁρῶν τῆς μειοδοσίας δύναται νὰ λάβῃ γνῶ-σιν ὁ βουλόμενος ἐν τῷ γραφεῖῳ τοῦ οἰκονόμου τοῦ εἰρημένου Ὄργανοτροφείου καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς 9—12 π. μ. καὶ ἀπὸ τῆς 3—6 μ. μ.

Ἡ μειοδοσία γενήσεται ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν τῇ 25 Μαΐου ἐ. ε. ὥρα 10 π. μ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Μαΐου 1903

(Ἐκ τοῦ Ὄρφανοτροφείου Γ. καὶ Αἰκατερίνης Χατζηκώστα).

ΡΩΣΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Α. Π. ΤΣΕΧΩΦ

ΖΗΤΙΑΝΟΣ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑ ΦΡΑΣΙΝ Π. Α. ΑΞΙΩΤΗ

— Κύριε! φανῆτε καλῶς, κυττάξετε ἓνα δούτυ-χῆ, πεινασμένον ἄνθρωπο. Ἐγὼ νὰ ρῶ τρεῖς ἡμέ-ρες.. δὲν ἔχω μήτε πέντε λεπτὰ νὰ ξενυχτίσω κίπου... μὰ τὸ Θεό! Ὁχτὼ χρόνια ἔχουν σ' ἓνα χωρὶς δημοδιδά-σκαλος κ' ἔχωσα τὴ θέσι μου ἀπὸ ραδιουργίας τοῦ ἐπαρ-χικοῦ συμβουλίου. Ἐπεσα ὅμμα καταγγεῖας. Εἶνε χρό-νος πλὶν ποῦ εἶμαι δίγως θέσι.

Ὁ δικηγόρος Σκβαρτζῶφ παρετήρησε τὸ τρυπημένο μαυρογάλαζο ἐπικωρόν τοῦ ἐπαίτου, τὰ θολὰ, μεθυμένα του μάτια, κίτι ἐρυθρὰς κηλίδας εἰς τὰς παρειὰς καὶ τοῦ ἐφάνη ὅτι κίπου εἶχε ἰδῆ καὶ πρὶν αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον.

— Τώρα μοῦ προτείνουν θέσι στὸ κυβερνεῖο τῆς Κα-λούγας—ἐξηκολούθησε—μὰ δὲν ἔχω τὰ μέσα νὰ φύγω. Κίμετε τὸ ψυχικὸ, βοηθήστε με! Ντροπὴ νὰ ζητῶ κα-νεῖς, μὰ... σὲ ἀναγκάζουν κί περιστάσεις.

Ὁ Σκβαρτζῶφ ἐκύτταξε τὰ καλὸςι του, ἐκ τῶν δ-

ποίων τὸ ἓνα ἦτο βαθύ, τὸ ἄλλο μικρὸ καὶ ἐνθυμήθη ἔ-ξερνα.

— Ἀκούσατε, ἐδῶ καὶ τρεῖς ἡμέρες θαρρῶ σὰς ἀ-πάντησα στὴν Σαδοβόγια—εἶπε—τότε ὅμως μοῦ εἶπατε πῶς εἶσθε φοιτητὴς καὶ πῶς σὰς ἀπέδελαν. Τὸ θυμῶσατε;

— Ὁ... ὅχι, δὲ γίνεται! ἐφέλλισεν ὁ ζητιάνος συγ-χισμένος.—Εἶμαι δάσκαλος καὶ ἂν ἐπιθυμῆτε σὰς δείξω ἔγγραφα.

— Ἀφῆστε τὰ φέμματα! Ἐλέγατε πῶς εἶσθε φοιτη-τῆς καὶ μάλιστα μοῦ εἶπατε γιὰτὶ σὰς ἀπέδελαν. Θυ-μῶσατε;

Ὁ Σκβαρτζῶφ ἤρπυξεν καὶ μὲ ἔκφρασιν ἀγῆρας εἰς τὸ πρόσωπον ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὸν ρακενδύτην.

— Εἶνε χαμῆρπαι αὐτὸ, κύριε!—ἀνέκραξεν ὀργισμέ-νος.—Εἶνε ἀτιμία! Ὡ! σὰς σταίλω σὴν ἄστυνομίαν, νὰ σὰς πᾶρ' ἡ ὀργή! Εἶσθε πτωχὸς, πεινᾶτε. ἄλλ' αὐτὸ δὲν σὰς δίδει τὸ δικαίωμα νὰ φέρεσθε μὲ τόσῃν ἀυθάρειαν, τό-σον ἄσυνηθιστα!

Ὁ ρακενδύτης ἤτοιμάσθη νὰ φύγῃ καὶ συγχιμένος, ὡς κλέπτης συλληφθεὶς, παρετήρησε τὸν προθάλαμον.

— Ἐγὼ... δὲν λέω ψέμματα... ἐφέλλιστε—Μπορῶ νὰ δείξω ἔγγραφα.

— Ποῖς σὰς πιστεύει;—ἐξηκολούθησεν ὁ Σκβαρτζῶφ μὲ ἀγανάκτησιν.—Νὰ ἐκμεταλλεῖσθε τὰς συμπαιδας τοῦ κοινοῦ πρὸς τοῦς δασκάλους καὶ τοῦς φοιτητάς.—Εἶνε

πολὺ χυμῆρες, πολὺ ἥτιμον καὶ ρυπαρόν! Σκανδαλωδέ-στατον!

Ἐπῆρε δρόμον ὁ Σκβαρτζῶφ καὶ μὲ τὸν πλέον ἐνηλεῇ τρόπον ἐμαστίγωσε τὸν ἐπείτην. Μὲ τὸ αὐθαδὲς ἐκεῖνο ψεῦδος ὁ ρακενδύτης τοῦ ἐπροξένησεν ἀγῆραν καὶ ἀποστρο-φὴν, τοῦ προσέβλεπεν ἐκεῖνος ποῦ αὐτὸς, ὁ Σκβαρτζῶφ ἡ-γάπη καὶ ἐξετίμα ὡς ἴδιον τὴν καλωσύνην, καρδίαν εὐαί-σθητον, συμπάθειαν πρὸς τοῦς δυστυχεῖς μὲ τὸ ψεῦδος του, μὲ τὴν ἀπόπειράν του νὰ κινήσῃ τὴν φιλάνθρωπίαν «τὸ ὑποκείμενον» ὡστὴν νὰ ἐκηλίδωσεν τὴν ἐλεημοσύνην ἀπὸ τοῦ καρδίου καθάρως ἡγάπη νὰ διδῇ εἰς τοῦς πτω-χοῦς. Ὁ ρακενδύτης κατ' ἀρχὰς ἐδικαιολογεῖτο, ὠρχίζετο κατόπιν ὅμως ἐσιώπησε καὶ συνεσταλμένος, ἔκλινε τὴν κε-φαλὴν.

— Κύριε!—εἶπε, βάλλων τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας, —ἀληθινά, εἶπα... ψέμματα! Δὲν εἶμαι οὔτε φοιτητῆς, οὔτε δημοδιδάσκαλος. Εἶνε μῦθος ὅλ' αὐτό! Ἐγὼ ὤπηρε-τοῦσα εἰς μίαν ρωσικὴν χορῶδον καὶ μ' ἐδιώξαν ἐξ αἰ-τίας τοῦ πιστοῦ. Μὰ τί νὰ κάμω! Πιστέψατε τὸ Θεό, δὲ γίνεται χωρὶς ψέμμα. Λέω τὴν ἀλήθειαν καὶ δὲ μὲ βοηθᾷ κανεῖς. Μὲ τὴν ἀλήθειαν ἀποκρίνεις ἀπὸ πείνα καὶ ξεπα-γιάσεις χωρὶς κρεβάτι! Καλὰ τὰ λέτε σῆς, ὀρθά... μὲ τί νὰ κάμω;

— Τί νὰ κάμετε; ἐρωτᾷτε τί νὰ κάμετε;— ἀνέκραξεν ὁ Σκβαρτζῶφ πλησιάζας πρὸς αὐτόν! Δουλεῖα χρειάζεται!